

Modül (öneri) No	330
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Namaz
Modül (Alt konu)	Namazın Önemi ve İnsan Yaşamına Etkileri
Amaçlar	- Namazın; yirmi dört altın hükmündeki günlük ömrün sadece bir saatini alan, az masraflı fakat pek kıymetli bir ibadet olduğunu anlar. - Namaz kılmanın; kabirden ebede giden uzun bir yolculukta "uçak bileti" gibi yolu kısaltan bir kolaylık ve "define anahtarı" gibi bir kazanç vesilesi olduğunu kavrar. - Namaz kılanın dünyevî amellerinin de güzel bir niyetle ibadet hükmüne geçeceğini ve fânî ömrü bir cihette bâkileştireceğini fark eder. - Namazda ruhun, kalbin ve aklın büyük bir rahatı olduğunu; cisim için de ağır bir iş olmadığını idrak eder.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye-1
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Altı Şapka (6 Şapkalı Düşünme): Bir konunun beyaz (veri), kırmızı (duygu), siyah (risk), sarı (avantaj), yeşil (yeni fikir) ve mavi (yönetim) şapkalılarıyla çok yönlü analiz edilmesidir. Hikâye Tamamlama: Başlı verilen bir hikâyenin kazanımlara uygun alternatif görüşlerle öğrenciler tarafından bitirilmesidir.
Materyal ve Teknoloji	6 farklı renkte obje (beyaz, siyah, sarı, mavi, kırmızı, yeşil)
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Giriş: Temsilî Hikâye ve Başlangıç (Hikâye Tamamlama) - Öğrencilere 24 altın ve uzak bir çiftliğe gönderilen iki hizmetkârın hikâyesi anlatılır. - Hikâye, serseri hizmetkârın 23 altınını harcayıp tek bir altını kaldığı noktada durdurulur. Uygulama: Gruplara ayrılan öğrencilerden, bahtiyar arkadaşının ona ne demiş olabileceğini ve hikâyenin nasıl bittiğini özgün bir şekilde tamamlamaları istenir. Gelişme: Çok Yönlü Analiz (Altı Şapka) - Öğrenciler 6 gruba ayrılır ve her gruba farklı renkte bir şapka (veya obje) verilir: Beyaz Şapka (Veri): Namaz için günde sadece 1 saat harcanır, 23 saat dünyaya kalır. Sarı Şapka (Avantaj): Ruhun, kalbin ve aklın rahatı sağlanır; dünya işleri ibadete dönüşür. Siyah Şapka (Risk): Namaz kılmayan, iki aylık çöl yolunda aç ve yayan kalma riski taşır. Kırmızı Şapka (Duygu): Namazın verdiği huzur ve kılmamanın verdiği "divanece"

	pişmanlık hissi. ○ Yeşil Şapka (Yeni Fikir): Günlük her işimizi namazla nasıl güzelleştirebiliriz? ○ Mavi Şapka (Özet): Namaz, ebedî saadet için en kârlı ticarettir. Sonuç: Hakikatlerin İlanı • Hikâyedeki sembollerin (24 altın = 24 saat ömür, bilet = namaz, istasyon = kabir) gerçek karşılıkları açıklanır. • Namazın dünyada zahmetinin az, ahirette faydasının ise sonsuz olduğu vurgulanır.
Ölçme ve Değerlendirme	İlke Çıkarma Etkinliği: • Öğrencilerden metinden hareketle kendi hayatları için özgün uygulama prensipleri belirlemeleri istenir: ○ Örnek İlke 1: "Günde 24 altınım varken bir tanesini bilet için ayırarak ebedî yolculuğumu garantiye almalıyım." ○ Örnek İlke 2: "Dünya işlerimi güzel bir niyetle yaparak her anımı ibadete çevirebilirim." • Namaz kılmamanın "akılsızca bir zarar" olduğu yönündeki değerlendirmeler paylaşılır.
İlişkili metinler	Dördüncü Söz بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الصَّلَاةُ عِمَادُ الدِّينِ¹ Namaz ne kadar kıymettar ve mühim, hem ne kadar ucuz ve az bir masraf ile kazanılır, hem namazsız adam ne kadar divane ve zararlı olduğunu iki kere iki dört eder derecesinde kat'î anlamak istersen, şu temsilî hikâyeciğe bak, gör: Bir zaman, bir büyük hâkim, iki hizmetkârını, her birisine yirmi dört altın verip, iki ay uzaklıkta, has ve güzel bir çiftliğine ikamet etmek için gönderiyor. Ve onlara emreder ki: “Şu para ile yol ve bilet masrafı yapınız. Hem oradaki meskeninize lâzım bazı şeyleri mübayaa ediniz. Bir günlük mesafede bir istasyon vardır; hem araba, hem gemi, hem şimendifer, hem tayyare bulunur. Sermayeye göre binilir.” İki hizmetkâr ders aldıktan sonra giderler. Birisi bahtiyar idi ki, istasyona kadar bir parça para masraf eder. Fakat o masraf içinde, efendisinin hoşuna gidecek öyle güzel bir ticaret elde eder ki, sermayesi birden bine çıkar. Öteki hizmetkâr bedbaht, serseri olduğundan, istasyona kadar yirmi üç altınını sarf eder. Kumara mumara verip zayi eder. Bir tek altını kalır. Arkadaşı ona der: “Yahu, şu lirani bir bilete ver. Tâ, bu uzun yolda yayan ve aç

¹ Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla • Namaz dinin direğidir. (Keşfü'l-Hafa, 2:3, hadis no: 1621; Tirmizî, İman: 8; İbni Mâce, Fiten: 12; Müsned, 5:231, 237.)

kalmayasın. Hem bizim efendimiz kerimdir; belki merhamet eder, ettiğin kusuru affeder. Seni de tayyareye bindirirler. Bir günde mahall-i ikametimize gideriz. Yoksa, iki aylık bir çölde aç, yayan, yalnız gitmeye mecbur olursun.”

Acaba şu adam inat edip, o tek lirasını bir define anahtarı hükmünde olan bir bilete vermeyip, muvakkat bir lezzet için sefahete sarf etse; gayet akılsız, zararlı, bedbaht olduğunu en akılsız adam dahi anlamaz mı?

İşte ey namazsız adam!

Ve ey namazdan hoşlanmayan nefsim!

O hâkim ise; Rabbimiz, Hâlık’ımızdır.

O iki hizmetkâr yolcu ise; biri mütedeyyin, namazını şevk ile kılar; diğeri gafil, namazsız insanlardır.

O yirmi dört altın ise, yirmi dört saat her gündeki ömürdür.

O has çiftlik ise, Cennettir.

O istasyon ise, kabirdir.

O seyahat ise; kabre, haşre, ebede gidecek beşer yolculuğudur.

Amele göre, takva kuvvetine göre o uzun yolu mütefavit derecede kat’ ederler. Bir kısım ehl-i takva, berk gibi, bin senelik yolu bir günde keser. Bir kısmı da, hayal gibi, elli bin senelik bir mesafeyi bir günde kat’ eder. Kur’ân-ı Azîmüşşan şu hakikate iki ayetiyle işaret eder.

O bilet ise namazdır. Bir tek saat, beş vakit namaza abdestle kâfi gelir. Acaba yirmi üç saatini şu kısacık hayat-ı dünyeviyeye sarf eden ve o uzun hayat-ı ebediyeye bir tek saatini sarf etmeyen ne kadar zarar eder, ne kadar nefesine zulmeder, ne kadar hilâf-ı akıl hareket eder! Zira bin adamın iştirak ettiği bir piyango kumarına yarı malını vermek, akıl kabul ederse –hâlbuki kazanç ihtimali binde birdir– sonra yirmi dörtten bir malını yüzde doksan dokuz ihtimal ile kazancı musaddak bir hazine-i ebediyeye vermemek, ne kadar hilâf-ı akıl ve hikmet hareket ettiğini, ne kadar akıldan uzak düştüğünü kendini âkıl zanneden adam anlamaz mı?

Hâlbuki namazda ruhun, kalbin, aklın büyük bir rahatı vardır.

Hem cisme de o kadar ağır bir iş değildir. Hem namaz kılanın diğer mübah dünyevî amelleri, güzel bir niyet ile ibadet hükmünü alır. Bu surette bütün sermaye-i ömrünü ahirete mal edebilir. Fânî ömrünü bir cihette ibka eder.

(Sözler, 35-36, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ²
وَأَخِرُ دَعْوِهِمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ³

² Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

³ Duaları şu sözlerle sona erer: “Ezelden ebede kadar her türlü hamd ve övgü, şükür ve minnet, Âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur” (Yunus Suresi: 10.)

